

Maatschappelijke Agenda Katwijk

Opdracht Burenhulp en ondersteuning dicht bij huis

Inleiding	
De Maatschappelijke Agenda Katwijk	<p>We willen dat iedereen in Katwijk - voor zover dat mogelijk is - mee kan doen in de samenleving. Daarom willen we dat de gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners en instellingen voor elkaar klaarstaan en de handen ineenslaan. In de Maatschappelijke Agenda (MAG) heeft de gemeente Katwijk beschreven wát er precies nodig is aan zorg, werk, meedoen, opgroeien en ontwikkelen.</p> <p>Vijf belangrijke punten:</p> <ul style="list-style-type: none">-Sociale veiligheid: inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving-Gezondheid: inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl-Zorg en Ondersteuning: inwoners die hulp nodig hebben, merken dat ze een hogere kwaliteit van leven hebben en zelf de regie krijgen over hun leven-Opgroeien en ontwikkelen: in Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen-Meedoen: inwoners van Katwijk doen mee en dragen hun steentje bij aan de maatschappij <p>Met de Maatschappelijke Agenda (MAG) werken we op een nieuwe manier: eerst stellen we doelen, vervolgens kijken we naar de resultaten. Aan de hand van die resultaten passen we de activiteiten aan. Ook een belangrijk punt: samenwerken. Organisaties, verenigingen, ondernemers en burgers nemen zelf de regie en bedenken oplossingen. Zo zorgen we er samen voor dat iedereen mee kan doen.</p>
Hoofdpogave	<p>Opgave Zorg & Ondersteuning - Inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl</p> <p>Inwoners die hulp nodig hebben en deze hulp ontvangen, ervaren een hoge kwaliteit van leven en hebben regie over hun leven. Veel mensen kunnen deze ondersteuning en hulp zelf regelen, maar dat geldt niet voor iedereen. We willen dat iedereen de ondersteuning kan vinden die hij nodig heeft. We werken met één toegang, waarbij we aan het begin van elk traject de vraag goed verhelderen. De bewoner stelt een bepaald doel en daar wordt de hulp op aangepast. De hulp is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. De hulpvragen verschillen per persoon, vandaar dat er niet altijd zware en professionele hulp hoeft te worden ingeschakeld. Er is een eigen netwerk (familie, vrienden, burenen), maar ook mantelzorgers en vrijwilligers maken het mogelijk dat mensen in hun eigen omgeving ondersteund kunnen worden.</p> <p>Opgave Meedoen - Inwoners van Katwijk nemen deel en dragen bij aan de maatschappij</p> <p>Meedoen heeft verschillende kanten. We willen graag dat mensen basisvaardigheden (o.a. lezen, schrijven) beheersen, werk hebben, genoeg inkomen hebben en zichzelf ontwikkelen door mee te doen aan activiteiten in de vrije tijd. Meedoen gaat ook over hoe we met elkaar omgaan en dat we er met elkaar voor zorgen dat iedereen kan blijven meedoen. We willen dat Katwijk openstaat voor al haar inwoners en dat iedereen zich geaccepteerd voelt.</p>

Waarom deze opdracht?	
Maatschappelijk doel opdracht	Inwoners wonen het liefst thuis in hun eigen vertrouwde leefomgeving . Een groot deel van de bewoners gaat dit goed af, maar dit geldt helaas niet voor iedereen. Sommige inwoners hebben ondersteuning nodig. Daar bij wordt het beroep op zorg en ondersteuning (dichtbij en /of aan huis) groter. Mantelzorg, een goede buur zijn, informele laagdrempelige hulp en het hebben van een netwerk worden steeds belangrijker. Deze opdracht gaat met name over het onderdeel burenhulp en het stimuleren van een samenleving waar men voor elkaar zorgt (“civil society”). De opdracht moet er voor zorgen dat door voor elkaar klaar te staan en kleine diensten aan elkaar te leveren, onze (kwetsbare) inwoners het redden in het leven van alledag zonder direct hulp te hoeven vragen van zorginstanties.
Achtergrondinformatie	
Algemene achtergrondinformatie gemeente Katwijk	(kwetsbare) Mensen wonen langer thuis, ook als ze ouder zijn en hulp nodig hebben. Dit komt onder andere door de vergrijzing en meer zorg buiten het ziekenhuis of de zorginstelling. Mensen worden sneller naar huis gestuurd, en minder snel vanuit huis naar een zorginstelling. De keerzijde hiervan is dat dit langer thuis wonen van kwetsbare mensen helaas eenzaamheid en isolatie tot gevolg kunnen hebben, en het feit dat ze zich steeds minder vitaal voelen. Daarbij wordt er meer beroep gedaan op zorg en ondersteuning, zowel van mensen in de buurt als professionals. Mantelzorg, een goede buur zijn en het hebben van een netwerk worden steeds belangrijker. In Katwijk zijn veel verenigingen en bijvoorbeeld kerken actief die zich al met verschillende vormen van “burenhulp” bezighouden.
Toekomstige ontwikkelingen	Burenhulp en ondersteuning werkt het best als deze op de schaal van de wijken en buurten wordt georganiseerd.
Gewenste situatie	
Inhoud van de opdracht	Burenhulp, hand en spandiensten voor kwetsbare inwoners van Katwijk die zelfstandig (thuis) wonen. De inwoners weten waar en hoe ze de “burenhulp” kunnen regelen. De verenigingen en organisaties die “burenhulp” organiseren, weten van elkaars bestaan en aanbod en werken daarin met elkaar samen. De opdracht bestaat uit 2 onderdelen, namelijk: 1. Het aanjagen en regisseren van de burenhulp (waaronder de bekendheid ervan verbeteren). Ook het stimuleren van “nieuwe” (burenhulp)initiatieven valt hieronder. 2. Het uitvoeren van de burenhulp
Doelgroep	Ouderen en inwoners met een beperking die als gevolg van extramuralisering (zorg buiten instelling en ziekenhuis) langer zelfstandig thuis moeten/kunnen blijven wonen. Deze groep moet om die redenen wél gebruik kunnen maken van een sociaal netwerk, burenhulp en professionele (ambulante) ondersteuning. Het gaat hier uitdrukkelijk níet alleen om ouderen/senioren maar ook om ouders, volwassenen en jeugd.
Wat willen we bereiken: effecten, resultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Versterking van het sociale netwerk • Contact binnen de wijk (Sociale samenhang/cohesie)
Evt. aandachtspunten/vraagstukken per thema of wijk/buurt	Niet elke buurt of wijk heeft dezelfde (hoeveelheid) ondersteuning van burenhulp nodig. Om hier een goed beeld van te krijgen moet input /data van de wijkregisseurs, gegevens CBS , GGD monitor meegenomen worden.

Bijbehorende effect- en prestatie- indicatoren	Wij verwachten dat opdrachtnemer in het plan van aanpak beschrijft 'hoe' het project en/of de activiteiten bijdragen aan de beoogde maatschappelijke effecten. Ook wordt in dat plan van aanpak beschreven aan welke doelen, zoals deze zijn beschreven in het Databoek Maatschappelijke Agenda 2021-2023 een bijdrage wordt geleverd. Gedurende de looptijd van het plan van aanpak gaan wij hierover in gesprek met de opdrachtnemer. Het databoek is in mei 2021geactualiseerd en is te vinden op www.detoekomstvankatwijk.nl
Randvoorwaarden	
Samenwerking	<p>Samen staan we sterker en kunnen we meer bereiken. Door de samenwerking op te zoeken met andere sociale partners zorgen we ervoor dat iedereen echt kan meedoen in Katwijk.</p> <p>Juist door gebruik te maken van elkaars kracht en kennis zien we beter welke problemen kwetsbare inwoners hebben. Zo kan deze groep op tijd en op de juiste manier worden ondersteund. Organisaties moeten weten welke activiteiten en ondersteuning er binnen de gemeente Katwijk zijn. Zo voorkomen we onnodige overlap binnen de gemeente of binnen de wijk. Afstemming met en doorverwijzen naar een andere partner is in veel gevallen niet alleen handig maar ook nodig. Denk bijvoorbeeld aan de wijkteams, het Budget Informatie Punt of doorverwijzen naar een andere organisatie die bijvoorbeeld specifieke sportactiviteiten organiseert, of extra zingeving aanbiedt via cultureel aanbod of maatjesprojecten die mensen aan elkaar koppelt.</p> <p>Beschrijf in het plan van aanpak op welke manier u samenwerkt met andere partijen, en met wie u samenwerkt.</p> <p>U kunt samenwerking met andere partijen ook groter aanpakken, bijvoorbeeld door samen te werken met niet voor de hand liggende partners, zoals binnen een publieke- private samenwerking (PPS). Een voorbeeld hiervan is Welzijn op Recept of Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), waarbij de gemeente samenwerkt met onder andere zorgverzekeraar Zorg & Zekerheid en Zorggroep Katwijk. Beschrijf in het geval van een PPS hoe deze samenwerking eruitziet, wat de rollen zijn en met wie er wordt samengewerkt binnen deze opdracht.</p> <p>Op zoek naar een samenwerkingspartner? Op https://www.detoekomstvankatwijk.nl/de-maatschappelijke-agenda/opdrachten kunt u de organisaties terug vinden die een MAG subsidie hebben ontvangen binnen de diverse opdrachten. Ook kunt u uw accounthouder vragen om ondersteuning en advies.</p>
Sociale acceptatie	<p>Iedereen moet in Katwijk zichzelf kunnen zijn en kunnen meedoen in de maatschappij, ongeacht achtergrond, godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, geaardheid, beperking en burgerlijke staat. Gemeente Katwijk wil dat meer inwoners zichzelf kunnen zijn en zich sociaal geaccepteerd voelen.</p> <p>We willen daarom dat elke opdracht bijdraagt aan sociale acceptatie. Denk hierbij aan dat bijvoorbeeld mensen met een beperking welkom zijn en (altijd) gebruik kunnen maken van regulier aanbod aan activiteiten. Of dat het vanzelfsprekend is of wordt dat mensen met een andere geaardheid zich geaccepteerd en onderdeel van onze samenleving voelen. Of dat statushouders, medelanders of inwoners met een niet westerse achtergrond een plek vinden binnen uw organisatie, denk hierbij aan samen eten, delen van ervaringen en culturele activiteiten opzetten.</p> <p>Beschrijf in het plan van aanpak hoe u hier invulling aan gaat geven.</p>

Toegankelijkheid	<p>In Katwijk moeten al haar inwoners, ongeacht hun type beperking (fysiek, mentaal, intellectueel of zintuiglijk), kunnen meedoen. In het plan van aanpak zien we graag hoe u het onderwerp toegankelijkheid borgt in de opdracht. Het gaat hierbij – voor zover voor u van toepassing - om sociale, digitale en fysieke toegankelijkheid:</p> <p>Sociale Toegankelijkheid: Iedereen doet mee aan bijvoorbeeld activiteiten, sport of een museumbezoek. Denk hierbij aan ondertiteling bij het tonen van een film in een museum of tijdens een filmavond met jongeren, uitleg van schilderijen door gesproken taal, aanwezigheid (gebaren)tolken, het bieden van een prikkelarme omgeving in een buurthuis, én het gebruik van begrijpelijke taal. Sociale toegankelijkheid richt zich daarnaast ook op de wijze waarop iemand wordt ontvangen of bejegend.</p> <p>Digitale toegankelijkheid: Dit gaat over het ontwerp, beheer en de inrichting van websites, apps en portals. Concreet gaat het bij digitale toegankelijkheid om het contrast van de letters ten opzichte van de achtergrond. Het gebruik van de kleur geel wordt bijvoorbeeld afgeraden en het plaatsen van een tekst over een foto ook. Bij digitale toegankelijkheid gaat het ook om de mogelijkheid om tekst uit te spreken of te vergroten, het toevoegen van ondertiteling bij filmpjes op de website, het gebruik van een Alt-tekst op social media, het gebruik van een voice-over en audio descriptie.</p> <p>Fysieke toegankelijkheid: Dit gaat onder andere over de toegankelijkheid van gebouwen. Alle gebouwen met een publieksfunctie moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Dit betekent dat iedereen het gebouw moet kunnen betreden en gebruik moet kunnen maken van de publieke functies. Voorbeelden zijn: een duidelijke brede ingang, toegankelijke toiletten, regelmatige trap treden, aanwezigheid leuning en een drempelhulp om het gebouw te betreden. Als er een lift aanwezig is dan is het van belang dat de knoppen braille hebben of duidelijk voelbaar zijn en dat de verdiepingen worden omgeroepen.</p> <p>Op het gebied van toegankelijkheid is het van belang dat de opdrachtnemer aangeeft op welke manier het onderwerp binnen de eigen organisatie wordt opgepakt en welke maatregelen er worden genomen worden om toegankelijkheid een plek te geven binnen de opdracht. Het betrekken van ervaringsdeskundigen is hierbij noodzakelijk.</p>
Eenzaamheid	<p>In het plan van aanpak zien we graag hoe u het onderwerp ‘Eenzaamheid’ in de opdracht aanpakt. We willen een Katwijk dat naar elkaar omkijkt en waar inwoners elkaar helpen in moeilijke tijden. Iedereen kan iets doen tegen eenzaamheid en het verschil maken, we vinden het belangrijk dat hier in de opdracht aandacht voor is.</p> <p>Eenzaamheid tegengaan is niet alleen het organiseren van ontmoetingen of activiteiten. Ook moet er aandacht zijn voor het voorkómen van eenzaamheid. Delen van kennis is daarbij erg belangrijk. Signaleer dat en doe daar wat mee of organiseer trainingen voor vrijwilligers. Bijvoorbeeld ‘hoe herken je eenzaamheid?’ En vooral: maak het bespreekbaar, want we krijgen allemaal weleens met eenzaamheid te maken.</p> <p>Het is dus erg belangrijk dat de opdrachtnemer aangeeft op welke manier zij het onderwerp ‘eenzaamheid’ binnen de eigen organisatie oppakt. Hoe pakt opdrachtnemer de samenwerking op met andere partijen om eenzaamheid tegen te gaan? En welke maatregelen worden er in deze opdracht precies genomen? Voorbeelden: preventie van eenzaamheid (denk hierbij aan koffie inloop, organiseren van samen eten) maar ook het signaleren van eenzaamheid (organiseer bijvoorbeeld een workshop hoe herken ik eenzaamheid of een thema/discussieavond), activiteiten organiseren (zoals een extra activiteit in de week tegen eenzaamheid),</p>

	<p>het onderwerp bespreekbaar maken of een combinatie hiervan.</p> <p>In de uitvoeringsagenda op www.detoekomstvankatwijk.nl vindt u een bouwstenen schema wat u mogelijk kan helpen bij het opstellen van uw plan van aanpak.</p>
Huidige situatie	
Feiten en cijfers – databoek	Het databoek is in mei 2021 geactualiseerd en is te vinden op www.detoekomstvankatwijk.nl
Afbakening	
Bereik	Het gaat om hulp en ondersteuning van gewone burgers aan elkaar. We hebben het hier over een “civil society” waarin mensen voor elkaar zorgen. Het gaat dus niet om zorg- en hulpverlening die door professionals wordt gegeven.
Kaders	
Landelijk	Wmo 2015
Gemeentelijk	Maatschappelijke Agenda
Budgettair	Vrijwilligersorganisaties: 14.700
Doorlooptijd	1 jaar
Aantal opdrachtnemers	Meerdere opdrachtnemers